

Selmeci Szalamander, 2014

Ahogy egy öreg bányász firma átélte

Pénteken kora reggel indultunk Tapolcáról. Kedves erdész barátom, *Tímár Jóska* alias Csávó és felesége Somogyból Tapolca felé kerülnek, így az ő társaságukban utazhatok. Veszprémnél tervezetten találkozunk *Galambos Pista* alias Tubival és feleségével, akik Vasvárról jönnek. Komárom – Kolta – Léva – Bakabánya az útvonal.

Az eső Selmecig szakad, sőt, Bakabányánál szabályos felhőszakadásba kerülünk. Ötórás út után, fél 12-kor állunk meg a jó öreg Glanzenberg Táró mellett. A táróval szemben, az út másik oldalán áll *Karabély Jóska* kocsmája, a „bányász” kocsmája. A hely pár év óta fogadóként is működik, olcsó és tiszta fürdőszobás szobákkal. A kocsmában egyben jó barátok sokéves találkozóhelye is.

A fedett terasz tele most érkezett vendéggel, többen még civilben. Vanak itt csehek, lengyelek, németek, osztrákok. Előkerülnek a helybeli barátok is. A magyarkodásnak vagy „szlovákoskodásnak” itt nincs helye. Itt barátok vannak, bányászok, kohászok, erdészek. Aki az ottaniak közül tud valamit még magyarul, az magyarul szól, de beszélünk minden nyelven.

Megtörténik az első csoda

Eláll az eső, és egészen éjfélig szünetel! Indulok, hogy a temetői koszorúzásokról ne késsek el. Jó két kilométer kaptató áll előttem.

A Szent Katalin-székesegyháztól egyre többen kullogunk felfelé az eső mosta macskaköveken, és fél 3-kor a

Szelaknai Kapunál már vagyunk vagy százán. Együtt vonulunk a temetőbe, ahol megkoszorúzzuk *Pécb Antal*, *Faller Károly*, *Farbaky István* és *Kerpely Antal* sírját. A rövid megemlékezéseket egy-egy odaillő selmeci nótánk követi, majd lassan beszélgetve leereszkedünk a városháza tövéhez.

Pihenésre nem sok idő marad, hiszen 4 órakor az Ó-várban a 48-as Honvéd szobránál tartunk megemlékezést. Ide még többen érkeznek. Az ősi falak között – mint minden esztendőben ilyenkor – felhangzik a magyar himnusz.

Ilyenkor nagyon jó itt így együtt lenni! Veteránissimusok és balekok elrészkenyülve, de teli torokból és szépen énekeljük ezt a gyönyörű nemzeti imát. Hangzik is rendesen!

A második csoda

Azt látom, hogy a nagybajuszú honvéd nagyot néz, félrepillant, hogy ugyan mi ez a számára oly kedves csendzavarás?

Nagy Lajos elnökünk szép szavai után megkoszorúzzuk az öreg harcost. Egyesületünk mellett a miskolci és a dunaújvárosi diákok is koszorút helyeznek el.

Megható a hangulat. Zárásként elénekeljük a Kossuth-nótát.

Az Erdészeti Palotához igyekezvén – dombról le, dombra fel – útbá ejtek egy kis sörözőt, és hihetetlen gyorsasággal legurítok egy barna sört. Sör soha jobban ne essen! *Gagyai Pálffy András*sal felfelé fújtatva biztatjuk egymást, hogy már csak ennyi van hátra, meg annyi, meg már csak néhány lépcső... Derekasán üge-

tünk. Nem véletlenül voltak az egykori hallgatók karcsú gyertyaszálak! Aki naponta itt járt előadásokra és gyakorlatokra, az biztosan nem terebélyesedett el!

A palotánál *Kőrösi Tamás* főtitkárunk beszélt. Szívhez szólóan és röviden. Jó ez így! A magyar nyelvű emléktáblánál koszorút helyezünk el, majd a történelmi karok himnuszait énekeljük, és összekarolva a *Ballag már a vén diákok*... Ugyan, hányszor zengett e falak előtt ez a kedves, itt, Selmecen termett búcsúztató dal?

Erősen rohan az idő. Igyekezni kell, hiszen fél 7-kor gyülekezünk a felvonuláshoz.

A miskolci és a dunaújvárosi diákság ígéretéhez híven szép számban itt van, de a walden bizony kevés... Sorokba rendeződünk. Négy csinos balekina viszi az egyesületünk molinóját. Remélem, bírják a kiképzést. (Birták!) Utánuk a megjelent zászlók, majd a pécsi bányamanók következnek. Nyomukban elnökünk, alelnökeink, főtitkárunk, választmányunk megjelent tagjai kart a karba öltve. Őket követi a magyar tömb nyolcas sorokba rendeződve, a sorok szélén két oldalt a diákság fáklyákkal. A cantusok kemény magja közép tájt intonál.

Előttünk a csehek fúvószenekarral, mögöttünk a lengyelek vonulnak.

7 körül megindul a menet. Elhatározom, hogy egyszer végignézem a menetet. Monumentális lehet, amikor néhány ezer ember felvonul a szűk selmeci főutcán, fúvósokkal, énekszóval.

Ahogy araszolunk előre, úgy duzzad a tömeg. Duplájára nő a magyar csapat is – a későn jövők és a lusták beállnak a menetbe.

Szépen szólnak a nóták. A központ-hoz közeledve a járdákról nagyon sokan néznek, integetnek. Kezek nyúlnak be kézfogásra, pacsira, üvegek, poharak tele sörrel, borovicskával. Meg-meghúzzuk, jólesik. Tapsolnak, sőt, vastapsolnak nekünk. A több száz éves házak ablakából integetnek. Talán sok-sok évtizede ott is laktak elődeink, ott is voltak kamarák... Igen, biztos voltak! Vagy tán azokból az ablakokból csinos leánykák – kik köztudottan könnyekre biz nem fakasztanak – pironkodva vetettek viszonzó pillantást a macskakövön kopogó diákcsizmák tulajdonosainak vágyakozó tekintetére? Eszembe jut *Dsida Jenő* verse, a *Nincsenek már selmeci diákok*.

„...Az utcát libasorba végigszelni,
víg burschnótákat fújni-énekelni.
Hogy akik végzik épp az esti sétát,
Meghallják mind, hogy felsőgeodéták
Vagyunk mi már, nem zöld balek-
legények,
Kik a lányoktól, asszonyoktól félnek...”

A Szent Katalin-székesegyháznál érve megállunk, és nagyon szépen elénekeljük a bányász himnuszt, az erdész himnuszt és a kohász himnuszt. A csöppnyi pódiumon ott a városvezetés és mindenféle főemberek. Ők, no meg a tömeg hatalmas tapssal díjazza a produkciót. Most látom csak teljes egészében a magyar csapatot. A kb. száz-húsz méter hosszú tömött oszlopban lehetünk ötszázan? Nem tudni pontosan, de hogy sokan vagyunk, az biztos!

A felvonulás után csoportokba verődve kocsmazni indulunk.

A bányász kocsmá is dugig tele van. Előkerülnek az erdész testvérek is, akik elkallódni látszottak a tömegben, de aztán megnézték, hogy hol mohos a fák törzse, és így betájolva magukat, követve a rókacsapást, sikeresen hazaértek. A teraszon verünk tanyát, jó pár balek-kal körülbástyázva magunkat. Felhang-

zanak a ritkábban énekelt nóták, no meg előkerülnek a hazai borok, pálinkák. A szlovákok, a csehek és a lengyelek bent, a teremben, harmonikaszóval mulatnak, mi kint, de simán leénekeljük őket. Aztán behívják, hogy együtt énekeljük el a Gaudeamust.

A harmadik csoda

Másnap reggel nem egészen tiszta fej, de aránylag frissen ébredem. Csávó pálinkája új erőt ad, bár a friss zuhany talán még többet jelent. Reggel 9-kor *Mgr. Nadežda Babiaková*, Selmechbánya polgármestere fogadást ad tiszteltünkre, majd fél 11-kor magyar nyelvű ökumenikus istentiszteleten veszünk részt a Nagyboldogasszony-templomban.

Léleekben feltöltődve, könnyes szemmel jövünk ki a templomból. Itt történt a harmadik csoda! Néhány ember fáradozott, szervezett, és sok embernek boldogságot és örömet ültetett a szívébe. Köszönjük Sajtkukac! Köszönjük, Golyó!

Templom után első a kocsmá. Kézenfekvő, hogy a „Kis Matejbe” veremlünk el magunkat veteránok, firmák és balekok.

Este még részt veszünk a *Selmechbányai Bányaközelői Szakestélyen*, melyet a városházával szemben, egy régi táró előtti egykori föld alatti kápolnában tartunk. Az elnök Sajtkukac, a háznagy Tekila, a kontra Golyó, a Balekcsősz Tubi, a cantus Csávó és én. Talán balek-korom óta nem éreztem ennyire jól magamat szakestélyen. Önfeledt vidámság, rengeteg humor, sok nóta. A szakestély vagy négyórás. A himnuszok után nem sokkal úgy érzem, hogy csikorognak a csapágym, tehát úgy 11 óra felé hazacammogok. A város már teljesen kihalt, az eső vigasztalanul esik, és én péppé ázva mégis dudorászok magamban egészen hazáig:

„...Vendéglőből most jövök éppen
Utca olyan furcsa vagy nékem!
Az mi jobbra volt, most az van balra!
Utca, úgy látom, te be vagy nyalva!
Trallala... ..!”

Mire „hazaérek”, a bányász kocsmá is bezárt már. Ha nem tudnám, hol a hátsó ajtó, biz kinn kéne éjszakáznom... Jó éjt, Selmechünk! Ég veled!
A viszontlátásra!

Dr. Pataki Attila, Atyus, a. Sophoso

240 éve született Decrett József (1774—1841)

1774. július 11-én a Besztercebánya környéki Dobrocson született kiváló erdész példamutató életéről sokan megemlékeztek az elmúlt 102 évben, ay összefoglalók korábban írott formában, ma akár az interneten is olvashatóak. Valamennyien *Kaán Károly* erdőmérnök 1912-ben írt cikkét használták, mely először az Erdészeti Lapokban jelent meg. Nem sokkal ezt követően „Az Erdő” című folyóiratban is közzé tették a megemlékezést, ki-mondottan abból a célból, hogy a „*ki-sebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök, és vadőrök*” is megismerhessék, és ez által példának állítsák előttük az előző évszázadban élt erdész életet.

Az anyaghoz Decrett fogadott lánya, *Gaspáretz Fodor Flóra* számos információt és emléket adott át Kaán Károlynak. Többek között az Országos Erdészeti Egyesület jóvoltából nemsokára megújuló Decrett Józsefet ábrázoló festményt.

A piarista kisdíákiból lett főerdész, majd erdőmester szakmai szorgalmával, tudásával és emberi becsületességével

érdemelte ki az elért címeiket. Nem mellesleg, hogy a napóleoni háborúk idején Bécsből a Besztercebánya környéki erdőkben elrejtett császári személyi kincstárat egy rövid ideig ő és 100 fős válogatott erdei munkásokból álló csapata őrizte, I. Ferenc utasítására. 50 évi kemény munka után vonult nyugállományba. Megmutatta, hogyan lehet az

egyszerű erdésznek is hosszú időkre fennmaradó szakmai és emberi példát alkotni.

2006-ban *Kertész József* javaslata alapján az OEE Elnökségi ülésén határozatot hoztak a Decrett József-díj létrehozásáról, melyet az idén adtak át nyolcadik alkalommal az arra érdemesülteknek.

Kaán Károly idézett írásából kiderül, hogy egy jó érzésű, családtagjai, barátai és munkatársai érdekében minden áldozatra kész emberre emlékezünk. Ma is élnek közöttünk hasonló emberek, akik időt és fáradságot nem kímélve a közjóért is cselekszenek. Nagyon jó példa erre egy másik piarista diák – aki az erdők mélyén élte gyermekkorát, már korán megismerve így az erdészkedés minden csínját-bínját – a szintén július 11-én született *Köveskúti György* erdőmérnök. Ez évben két neves kerek évfordulót is ünnepelt. Elsőként 85. születésnapját, másodsor Gyémánt Diplomájának átvételét, melyeket az egyedi kis „malackáival” köszönt meg.

Inokai Balázs